

# Online bescherming van minderjarigen: kinderrechten als utopie?

Esther Forson<sup>1</sup>

## Wetgeving ter bescherming van minderjarigen, noodzakelijke bescherming of technopaniek?

Deze bijdrage gaat in op de toenemende trend om wetgeving aan te nemen die minderjarigen beschermt tegen online gevaren. Deze goedbedoelde interventies ter bescherming van kinderrechten, zoals het recht op privacy van kinderen, kunnen echter ook op een disproportionele wijze andere kinderrechten fnuiken, denk bijvoorbeeld aan het recht op vrije meningsuiting. Vormt deze regelgeving een overhaaste reactie op de technopaniek die momenteel heerst, door de autonomie van kinderen disproportioneel te beperken? Of waarborgt deze reguleringsgolf een wereldbeeld waar kinderrechten daarentegen centraal staan? Deze bijdrage onderzoekt dit vraagstuk meer in detail.

## Minderjarigen: kwetsbare internetgebruikers

Er is steeds meer aandacht voor de manier waarop het gebruik van online platforms ons mentaal welzijn op positieve of negatieve manier kan beïnvloeden.<sup>2</sup> Psychologische studies wijzen op de vatbaarheid van minderjarigen voor de blootstelling aan schadelijke inhoud, bijvoorbeeld inhoud over zelfmoord of -mutilatie en inhoud over excessief diëten of sporten, op online platforms.<sup>3</sup> Dergelijke blootstelling kan gevaarlijk zijn voor minderjarigen die reeds lijden aan mentale problemen.<sup>4</sup> Dit kan resulteren in een verhoogde ontevredenheid over het lichaam, een verstoord eetgedrag, sociale vergelijkingen en een laag zelfbeeld, met name bij tienermeisjes.<sup>5</sup> Minderjarigen zijn ook extra gevoelig voor cyberhaat, waaronder cyberpesten en online discriminatie ten aanzien van gemarginaliseerde groepen. Wanneer minderjarigen met dergelijke inhoud in aanraking komen, neemt hun kans op de ontwikkeling van angststoornissen en depressieve symptomen toe.<sup>6</sup> Onderzoekers beschrijven sociale mediagebruik echter als een tweesnijdend zwaard, aangezien er ook positieve

---

1 Esther Forson is doctoraal onderzoeker in het grondwettelijk recht en het anti-discriminatierecht aan de KU Leuven: <https://orcid.org/0009-0002-4277-5560>.

2 Lemahieu L., Vander Zwalm Y., Mennes M. e.a., 'The effects of social media abstinence on affective well-being and life satisfaction: a systematic review and meta-analysis', *Sci. Rep.* 2025/1 (vol. 15), 7581.

3 American Psychological Association, Health Advisory on Social Media Use in Adolescence, mei 2023, <https://www.apa.org/topics/social-media-internet/health-advisory-adolescent-social-media-use.pdf>; Office of the Surgeon General, Social Media and Youth Mental Health: the U.S. Surgeon General's Advisory, 2023, <https://www.hhs.gov/sites/default/files/sg-youth-mental-health-social-media-advisory.pdf>.

4 Office of the Surgeon General, Social Media and Youth Mental Health: the U.S. Surgeon General's Advisory, 2023, 8, <https://www.hhs.gov/sites/default/files/sg-youth-mental-health-social-media-advisory.pdf>.

5 Ibid.

6 American Psychological Association, Health Advisory on Social Media Use in Adolescence, mei 2023, 6, <https://www.apa.org/topics/social-media-internet/health-advisory-adolescent-social-media-use.pdf>.

effecten aan zijn verbonden.<sup>7</sup> Hierbij wordt verwezen naar het potentieel om jongeren die in het 'echte' leven eerder geïsoleerd zijn of een vriendenkring missen, online te verbinden met leeftijdsgenoten.<sup>8</sup> Ook jongeren die behoren tot minderheidsgroepen, bijvoorbeeld LGBTQI+-jongeren, of jongeren die kampen met ernstige ziekte, rouw of psychische problemen kunnen steun vinden op online platforms.<sup>9</sup>

## Beleidsmakers schieten in actie

De afgelopen vijf jaar beseften beleidsmakers steeds meer de mogelijke online gevaren voor minderjarigen. Het tijdperk van een quasi ongelimiteerde vrijheid voor online platforms om hun dienst zelf vorm te geven, lijkt ten einde. Op Europees niveau werden verschillende wetgevende initiatieven gelanceerd.

De Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) beschermt persoonsgegevens van natuurlijke personen, met extra regels voor minderjarigen.<sup>10</sup> Voor kinderen onder de 16 jaar is ouderlijke toestemming vereist bij online diensten, al mogen lidstaten die grens verlagen tot minimaal 13 jaar, wat België heeft gedaan. De gewijzigde Richtlijn Audiovisuele Mediadiensten verplicht videoplatforms zoals YouTube en TikTok om minderjarigen te beschermen tegen schadelijke inhoud en reclame.<sup>11</sup> Vlaanderen heeft dit omgezet in het Mediadecreet<sup>12</sup>, dat onder

meer ouderlijk toezicht en leeftijdscontrole voorschrijft.<sup>13</sup>

Meer recent heeft de Europese Unie de Digital Services Act (DSA) aangenomen, die op 17 februari 2024 volledig in werking is getreden.<sup>14</sup> De DSA is niet specifiek gericht op minderjarigen, maar heeft als doel een veilige, voorspelbare en betrouwbare onlineomgeving te creëren voor alle onlinegebruikers.<sup>15</sup> De DSA stelt diverse verplichtingen vast, zoals de moderatie van illegale en schadelijke inhoud, transparantie over de gebruikte aanbevelingssystemen en verplichte risicobeoordeling en -beperking voor zeer grote onlineplatforms en zeer grote onlinezoekmachines. Artikel 28 DSA is daarentegen specifiek gericht op de bescherming van minderjarigen en verplicht onlineplatforms om "passende en evenredige maatregelen om een hoog niveau van privacy, veiligheid en bescherming van minderjarigen binnen hun dienst te waarborgen". Deze ietwat vage en algemene verplichting werd op 14 juli 2025 verduidelijkt door de publicatie van richtsnoeren van de Europese Commissie die deze bepaling verder concretiseren.<sup>16</sup>

De Europese Commissie zet zeer sterk in op de invoering van leeftijdscontroles op alle platforms die een medium of hoog risico vormen voor het welzijn van minderjarigen. Voor hoog-risicoplatformen, zoals porno- en gokplatformen, is leeftijdsverificatie door middel van betrouwbare

7 Valkenburg P.M., Van Der Wal A. en Beyens I., Schermgeluk en schermverdriet: De invloed van social media op de mentale gezondheid van jongeren, UNICEF-Essayreeks kinderrechten in de digitale wereld, 2024, 4, UNICEF, Universiteit Leiden en Kennisnet, [https://pure.uva.nl/ws/files/175927914/Schermgeluk\\_en\\_schermverdriet.pdf](https://pure.uva.nl/ws/files/175927914/Schermgeluk_en_schermverdriet.pdf).

8 National Academies of Sciences, Engineering, and Medicine, Social Media and Adolescent Health, 25 maart 2024, 4-5, <https://doi.org/10.17226/27396>.

9 Ibid., 4-5.

10 Art. 8 Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming), PB.L. 4 mei 2016.

11 Artikel 28ter j° artikel 6bis Richtlijn 2010/13/EU van het Europees Parlement en de Raad van 10 maart 2010 betreffende de coördinatie van bepaalde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in de lidstaten inzake het aanbieden van audiovisuele mediadiensten (richtlijn audiovisuele mediadiensten), PB.L. 15 april 2010.

12 Decreet betreffende radio-omroep en televisie van 27 maart 2009, BS 30 april 2009.

13 Artikel 176/4 (voor videoplatformdiensten) en artikel 42 (voor lineaire en niet-lineaire diensten) Mediadecreet.

14 Verordening (EU) 2022/2065 van het Europees Parlement en de Raad van 19 oktober 2022 betreffende een eengemaakte markt voor digitale diensten en tot wijziging van Richtlijn 2000/31/EG (digitale dienstenverordening), PB.L. 27 oktober 2022.

15 Artikel 1(1) DSA.

16 Artikel 28(4) DSA voorziet in de mogelijkheid voor de Commissie om artikel 28(1) DSA verder te concretiseren via richtsnoeren.

bronnen zoals een ID-kaart of een app van de overheid verplicht. Medium-risico platforms, zoals sociale mediaplatforms, kunnen eveneens beroep doen op leeftijdsschatting, bijvoorbeeld via algoritmen die de leeftijd inschatten van een persoon op basis van een foto of video.<sup>17</sup> Het systeem waarbij de gebruiker zelf verklaart dat hij de vereiste leeftijd heeft om het platform te betreden (“self-declaration”) wordt door de Commissie als onbetrouwbaar beschouwd, en dus niet aanbevolen. Op heden maken de meeste grote videoplatformdiensten gebruik van een verklaring van de gebruiker om de leeftijd te verifiëren.<sup>18</sup>

Naast leeftijdscontroles schuift de Commissie het principe van ‘Privacy-, safety- and security-by-design’ naar voren.<sup>19</sup> Online platforms moeten de gebruikerservaring van minderjarigen zo veilig mogelijk maken door de vormgeving van hun dienst aan te passen. De richtsnoeren bevelen standaardinstellingen aan die de privacy van minderjarigen optimaal beschermen. Zo wordt bijvoorbeeld voorgesteld om screenshots van profielen van minderjarigen te blokkeren en te voorkomen dat niet-geaccepteerde accounts berichten naar hen kunnen sturen.<sup>20</sup> Platforms mogen bovendien hun dienst niet zo vormgeven zodat excessief gebruik van de dienst zou worden gestimuleerd, bijvoorbeeld door middel van ‘streaks’ of virtuele beloningen.<sup>21</sup> Ook op het vlak van aanbevelingssystemen willen de richtsnoeren vermijden dat minderjarigen worden

blootgesteld aan schadelijke inhoud of verstrikt raken in ongewenste ‘echo chambers’. Daarom wordt geadviseerd om expliciete signalen van gebruikers – zoals ingevoerde zoektermen of gelikete inhoud – te laten primeren bij het bepalen welke content aan minderjarigen wordt getoond.<sup>22</sup> Het gebruik van tools voor ouderlijke controle wordt gezien als een aanvullend hulpmiddel op de voorgenoemde maatregelen.<sup>23</sup> Daarnaast moeten online platforms ook voorzien in een ‘age appropriate design’, zoals bijvoorbeeld leesbare algemene voorwaarden aangepast voor kinderen.<sup>24</sup>

De richtsnoeren geven op deze manier vorm aan de zorgvuldigheidsplicht in artikel 28 DSA, door online platforms te verplichten om het ontwerp van hun platform zo aan te passen zodat de risico’s voor minderjarigen tot een minimum worden beperkt.

## Wat is de Vlaamse visie?

De Vlaamse visie op deze problematiek is nog niet geheel duidelijk. Aan de ene kant voerde de minister van Onderwijs Zuhair Demir een smartphoneverbod in vanaf het schooljaar 2025-2026 tot en met de tweede graad (+/- 16 jaar). De minister wenst zo de kennisverwerving van leerlingen te vergroten en een positief sociaal klimaat te bevorderen.<sup>25</sup> Ook Vlaams minister van Welzijn Caroline Gennez steunt de recente oproep van 500 artsen

---

17 Mededeling van de Commissie - Richtsnoeren inzake maatregelen om een hoog niveau van privacy, veiligheid en beveiliging voor minderjarigen online te waarborgen, overeenkomstig artikel 28, lid 4, van Verordening (EU) 2022/2065, Europese Commissie, 10 oktober 2025, C/2025/5519 (Hierna: “Richtsnoeren artikel 28 DSA”).

18 European Audiovisual Observatory (Council of Europe), The protection of minors on VSPs: age verification and parental control, 2023, European Audiovisual Observatory, 1, <https://rm.coe.int/the-protection-of-minors-on-vsp-age-verification-and-parental-control/1680af0788>.

19 Richtsnoeren artikel 28 DSA, §17.

20 Ibid., §57 (ii en iii).

21 Ibid., §57 (viii).

22 Ibid., §65 (g).

23 Ibid., §79-82.

24 Ibid., §67 (a).

25 Vlaams Parlement, ‘Verslag vergadering Commissie voor Onderwijs’, 9 januari 2025, <https://www.vlaamsparlement.be/nl/parlementair-werk/commissies/commissievergaderingen/1844989/verslag/1855108> (geraadpleegd op 25 november 2025).

om een algemeen verbod op sociale media in te voeren voor jongeren.<sup>26</sup>

De minister van Media, Cielkje van Achter, lijkt voorlopig geen initiatieven te ondernemen, in tegenstelling tot andere lidstaten<sup>27</sup>, om online platforms strenger te reguleren. De minister sprak zich al uit tegen een verbod op sociale media verbod tot 16 jaar, naar het voorbeeld van Australië.<sup>28</sup> De vraag is of Vlaanderen dit zal kunnen tegenhouden, gelet op het recent uitgedrukte voornemen van de Europese Commissievoorzitter Ursula von der Leyen om dergelijk verbod aan te nemen.<sup>29</sup>

Vlaanderen stoot in deze kwestie bovendien op haar beperkte bevoegdheden om online platforms te reguleren. De handhaving ten aanzien van de zeer grote online platforms, namelijk de platforms met meer dan 45 miljoen gebruikers per maand in de Europese Unie, wordt in de DSA aan de Europese Commissie toevertrouwd.<sup>30</sup> Bovendien vertrekt de Europese wetgeving vanuit het 'country-of-origin'-principe, wat inhoudt dat enkel de lidstaat van vestiging van het platform regelgeving kan opleggen en handhaven.<sup>31</sup> Aangezien de meeste online platforms in Dublin zijn gevestigd, is in principe de Ierse overheid hiervoor bevoegd. In ieder geval voorziet de DSA in een maximumharmonisatie, wat de lidstaten belet om nationale maatregelen vast te stellen die zouden overlappen met of in strijd zouden

zijn met het volledig geharmoniseerde kader van de DSA. Hierdoor is er weinig ruimte voor lidstaten om minderjarigen extra te beschermen.

## Een balans tussen bescherming en autonomie

### Positieve verplichtingen van Verdragsstaten

De bescherming van minderjarigen vormt een uitdaging voor beleidsmakers. Enerzijds dienen zij jongeren preventief te beschermen tegen online gevaren. Zo heeft het EHRM reeds herhaaldelijk bevestigd dat staten niet alleen gehouden zijn tot het niet-schenden van de rechten in het Verdrag, maar dat zij ook preventieve maatregelen moeten nemen om mensenrechtenschendingen te voorkomen, inclusief schendingen begaan door particulieren. Zo oordeelde het EHRM reeds dat een Verdragsstaat verplicht is om een wetgevend kader aan te nemen dat kinderen beschermt tegen seksueel misbruik.<sup>32</sup> Uit artikel 3 EVRM (verbod op foltering of onmenselijke behandeling) vloeit immers een positieve verplichting voort om personen adequaat te beschermen tegen schendingen van hun fysieke en psychologische integriteit, in het bijzonder de gezondheid en het mentaal welzijn van kinderen. Ook wat betreft artikel 2 (recht op leven) en 8 EVRM (recht op privéleven) oordeelde het EHRM dat het de taak is van de Verdragsstaat om een juridisch kader aan te nemen dat kinderen beschermt tegen

26 '500 artsen trekken aan alarmbel voor overmatig schermgebruik door kinderen, Gennez ziet heil in verbod op sociale media', DeMorgen 10 oktober 2025, <https://www.demorgen.be/snelnieuws/500-artsen-trekken-aan-alarmbel-voor-overmatig-schermgebruik-door-kinderen-gennez-ziet-heil-in-verbod-op-sociale-media-b908a850/> (geraadpleegd op 25 november 2025).

27 Zie bijvoorbeeld de Franse SREN-wet die verplichte leeftijdsverificatie invoert voor pornoplatforms: European Union, 'Law No. 2024-449 of May 21, 2024 aimed at securing and regulating the digital space', 1 maart 2024, <https://better-internet-for-kids.europa.eu/en/rules-guidelines/law-no-2024-449-may-21-2024-aimed-securing-and-regulating-digital-space> (geraadpleegd op 25 november 2025).

28 Vlaams Parlement, 'Verslag plenaire vergadering', 13 november 2024, <https://www.vlaamsparlement.be/nl/parlementair-werk/plenaire-vergaderingen/1838748/verslag/1840614> (geraadpleegd op 25 november 2025).

29 Zie de State of the Union speech op 10 september 2025 van de Europese Commissievoorzitter von der Leyen: European Commission, '2025 State of the Union Address by President von der Leyen', 10 september 2025, [https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/SPEECH\\_25\\_2053](https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/SPEECH_25_2053) (geraadpleegd op 25 november 2025). Zie ook European Commission, 'Speech by President von der Leyen at the high-profile event 'Protecting Children in the Digital Age'', 24 September 2025, [Speech by the President: Protecting Children in the Digital Age](https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/SPEECH_25_2053) (geraadpleegd op 25 november 2025).

30 Artikel 56(3) DSA.

31 Artikel 3(1) Richtlijn 2000/31/EG van het Europees Parlement en de Raad van 8 juni 2000 betreffende bepaalde juridische aspecten van de diensten van de informatiemaatschappij, met name de elektronische handel, in de interne markt ('Richtlijn inzake elektronische handel'), P.B.L. 17 juli 2000; artikel 3 en 4 Richtlijn Audiovisuele Mediadiensten.

32 EHRM [GK] 2 februari 2021, 22457/16, 'X and Others v. Bulgarië', §179-180. Zie ook EHRM [GK] 28 januari 2014, 35810/09, 'O'keeffe v. Ireland', §144.

de aantasting van de fysieke of psychologische integriteit door andere personen, ook in de onlinefeer.<sup>33</sup> Bovendien hebben Verdragsstaten ook de positieve verplichting om preventieve maatregelen te nemen om individuen te beschermen tegen zichzelf (bv. zelfmoord -of mutilatie), met name kwetsbare personen, zoals minderjarigen.<sup>34</sup>

Het EHRM heeft zich nog niet uitgesproken over een positieve verplichting voor Verdragsstaten om een juridisch kader aan te nemen dat minderjarigen beschermt tegen gevaren voor hun mentaal welzijn door het gebruik van online platforms. Uit artikel 2, 3 en 8 EVRM kan zo'n verplichting wel voortvloeien. Zoals eerder gedeut, wijst wetenschappelijk onderzoek weldegelijk op de mogelijke negatieve repercussies van online platforms, met name sociale media, op het mentaal welzijn en de fysieke integriteit van kinderen. Zelfs indien de wetenschappelijke onderzoeken het niet unaniem eens zijn over een causaal verband tussen het gebruik van online platforms en negatieve effecten op het mentaal welzijn van kinderen, kan de wetgever wel preventief tussenkomen. Het voorzorgsbeginsel, erkend als een algemeen beginsel van Unierecht<sup>35</sup>, laat immers toe om reeds bepaald beleid of wetgevende handelingen aan te nemen, zelfs indien er geen wetenschappelijke overeenstemming over de kwestie bestaat.

### **Negatieve verplichtingen van Verdragsstaten**

Staten hebben weliswaar een marge van appreciatie om de manier te bepalen waarop ze dergelijk wettelijk kader wensen vorm te geven.<sup>36</sup> Bij het aannemen van dergelijk wettelijk kader, moeten staten er echter op toezien dat zij de rechten van

minderjarigen niet disproportioneel beperken. Zo rijzen er bij de nieuwe richtsnoeren van de Commissie verschillende vragen in het licht van mensen- en kinderrechten, zoals beschermd door het EVRM, het Kinderrechtenverdrag en het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (Handvest).

Een eerste bezorgdheid betreft het systeem van leeftijdsverificatie, dat door de Commissie in haar richtsnoeren naar voren wordt geschoven als meest betrouwbare techniek voor leeftijdscontrole. Deze oplossing dient echter steeds het recht op bescherming van persoonsgegevens<sup>37</sup> te respecteren, zowel van volwassenen als van kinderen. Bij het implementeren van dergelijke leeftijdsverificatie, dient er te worden op toegezien dat het beginsel van gegevensminimalisatie uit de AVG wordt gerespecteerd.<sup>38</sup> Het online platform mag dus niet méér gegevens verzamelen dan nodig is voor de leeftijdsverificatie.<sup>39</sup> Concreet betekent dit dat het online platform geen andere persoonsgegevens (bv. naam, geslacht, adres), buiten de leeftijd of de leeftijdsgroep van de platformgebruiker, zou mogen verwerken voor de leeftijdsverificatie. De Commissie test momenteel een prototype van dergelijk systeem in een aantal lidstaten, dat er voor zou moeten zorgen dat noch het platform, noch de derde partij die het leeftijdscertificaat verschaft, de identiteit en de activiteit van de gebruiker zouden kunnen achterhalen ('double-blind' leeftijdsverificatie).<sup>40</sup> Het gebruik van dit EU-systeem voor leeftijdsverificatie is echter niet verplicht volgens de richtsnoeren, en het gebruik van 'double-blind' leeftijdsverificatie wordt enkel aangemoedigd.<sup>41</sup> Daarenboven schuilt het risico op digitale discriminatie hier om de hoek, denk

33 EHRM 7 mei 2024, 24228/18, 'Biba v. Albania', §67; EHRM 2 december 2008, 2872/02, 'K.u. v. Finland', §48-49.

34 EHRM 16 oktober 2008, 5608/05, 'Renolde v. France', §81.

35 De Poortere E., 'Het voorzorgsbeginsel als nieuw beginsel van behoorlijk bestuur: een verkennende analyse', TBP 2025/7 (vol. 80), 376-389.

36 EHRM 7 mei 2024, 24228/18, 'Biba v. Albania', §67.

37 Artikel 8 EVRM; artikel 16 Kinderrechtenverdrag; artikel 8 Handvest.

38 Artikel 5(1)(c) AVG.

39 Zie ook artikel 28(3) DSA dat het beginsel van gegevensminimalisatie bevestigt.

40 European Commission, 'European Age Verification Solution', <https://ageverification.dev/> (geraadpleegd op 25 november 2025).

41 Richtsnoeren artikel 28 DSA, §45-46.

aan de uitsluiting van toegang tot platforms voor mensen zonder papieren of personen met beperkte digitale vaardigheden.

Ook bij het systeem van leeftijdsschatting rijzen er mensenrechtelijke bezwaren. Dit systeem kan voor medium-risico platforms of ter aanvulling van leeftijdsverificatie bij hoog-risico platforms worden gebruikt.<sup>42</sup> Het op grote schaal toepassen van leeftijdsschatting brengt nieuwe risico's met zich mee. Ten eerste kan het recht op bescherming van persoonsgegevens van minderjarigen in gedrang komen, omdat deze techniek vaak gebruikmaakt van profilering.<sup>43</sup> Hierdoor zouden er juist méér data op een geautomatiseerde manier worden verwerkt van de minderjarigen (bv. interesses, zoekgedrag, foto's), om zo de leeftijd van die persoon in te schatten. Bovendien zijn technieken voor leeftijdsschatting minder betrouwbaar dan leeftijdsverificatie, en is er een grote kans op vals positieven en negatieven bij gebruik van algoritmische leeftijdsschatting.<sup>44</sup> Hierdoor zouden minderjarigen, die bij de meeste sociale media vanaf 13 jaar een account mogen aanmaken, mogelijks ten onrechte de toegang tot deze sociale media worden ontzegd. Het recht op vrije meningsuiting en informatie en het recht op vrije vereniging van minderjarigen kan daardoor in gedrang komen.<sup>45</sup> De richtsnoeren stellen wel dat online platforms moeten voorzien in een klachtenprocedure voor elke persoon die het niet eens zou zijn met de uitkomst van de leeftijdscontrole.<sup>46</sup>

Tot slot zijn tools voor ouderlijke controle eveneens een voorbeeld van de moeilijke balans tussen bescherming en autonomie van minderjarigen. Met deze tools kunnen ouders het online platformgebruik van hun kinderen opvolgen,

bijvoorbeeld door de standaardinstellingen aan te passen, een tijdslimiet vast te leggen of inzage te krijgen in de communicatie van de minderjarige met andere accounts. De richtsnoeren verplichten de online platforms echter niet om de wettelijke vertegenwoordiging door de ouder te controleren, en stellen enkel dat zonder dergelijke controle het ouderlijk toezicht niet 'effectief' zou zijn. De richtsnoeren geven geen indicaties hoe dergelijke controle zou moeten plaatsvinden. Dit maakt misbruik mogelijk, bijvoorbeeld wanneer niet de echte ouder of voogd de ouderlijke controle goedkeurt, maar een meerderjarige vriend of broer/zus. De relaties met ouders of voogden kan bovendien complex zijn, bijvoorbeeld in het geval van co-ouderschap, pleegouderschap of niet-betrokken ouders.<sup>47</sup>

Het openstellen van ouderlijke controle in problematische ouder-kind relaties zou een disproportionele beperking op het recht op privacy van het kind uitmaken, zeker bij inzage in de privéberichten van de minderjarige. Het al dan niet disproportioneel karakter zal ook mede worden bepaald door de leeftijd van het kind waarop het ouderlijk toezicht van toepassing is. Zo moet dit ouderlijk toezicht worden vormgegeven 'in overeenstemming met de zich ontwikkelende capaciteiten van het kind'.<sup>48</sup> De richtsnoeren geven op dit vlak de volledige vrijheid aan de platformen om te bepalen tot welke leeftijd dergelijke ouderlijke controle kan worden toegepast.

42 Ibid., §48.

43 Stalla-Bourdillon S., 'A GDPR Lens on the Draft Article 28 DSA Guidelines and Their Approach to Age Assurance', EDPL 2025/2, (207) 211.

44 EDPB comments on European Commission's Guidelines on Art. 28 DSA, 2025, European Data Protection Board, 12.

45 Artikel 10 en 11 EVRM; artikel 13 en 15 Kinderrechtenverdrag; artikel 11 en 12 Handvest.

46 Richtsnoeren artikel 28 DSA, §77.

47 Ibid., §80. Zie ook Committee on the Rights of the Child, General comment No. 25 (2021) on children's rights in relation to the digital environment, 2 maart 2021, CRC/C/GC/25, §76.

48 Committee on the Rights of the Child, General comment No. 25 (2021) on children's rights in relation to the digital environment, 2 maart 2021, CRC/C/GC/25, §76. Zie ook art. 5 en 12 Kinderrechtenverdrag.

## The proof of the pudding is in the eating

De digitale bescherming van minderjarigen staat steeds hoger op de Europese beleidsagenda, met initiatieven zoals de AVG, de Richtlijn Audiovisuele Mediadiensten en de Digital Services Act. Ook Vlaanderen beschermt minderjarigen expliciet door het opleggen van een smartphone verbod in het onderwijs. Toch blijft de effectieve bescherming van kinderen online complex en vol spanningen. Enerzijds zijn er duidelijke positieve verplichtingen voor staten om kinderen te beschermen tegen online risico's, zoals schadelijke inhoud en privacy schendingen. Anderzijds moeten deze maatregelen in balans blijven met de rechten van minderjarigen op autonomie, privacy en vrije meningsuiting. De richtsnoeren van de Europese Commissie bieden een belangrijke stap richting een meer kindvriendelijk digitaal platformdesign, maar laten nog steeds veel discretionaire ruimte voor de online platforms zelf, waardoor de volledige waarborging van kinderrechten online voorlopig nog een utopie blijft.